

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat IŞIKHAN tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 8.08.2025

Evrim RIZVANOĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul'un Silivri ve Çatalca ilçelerinde faaliyet gösteren kum ocaklarında son dönemde yaşanan iş kazaları, işçi sağlığı ve güvenliği açısından ciddi soru işaretleri doğurmuştur. Kamuoyuna yansıyan haberlere göre, son iki haftada gerçekleşen bu kazalarda iki işçi hayatını kaybetmiştir. Bu olaylar, yalnızca bireysel ihmallerle açıklanamayacak kadar yapısal sorunlar barındırmakta; hem denetim mekanizmalarının etkinliği hem de ilgili işletmelerin iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini ne ölçüde uyguladığı konusunda kamuoyunda haklı bir endişe yaratmaktadır.

Özellikle İstanbul gibi bir metropolde, yoğun nüfuslu yerleşim alanlarına bu denli yakın sanayi faaliyetlerinin yalnızca işçilerin değil, çevre halkının da can güvenliğini ve sağlığını tehdit eder hâle gelmesi, sorunun çok boyutlu bir hal aldığını göstermektedir. Bu tip ocakların; iş güvenliği mevzuatına uygun biçimde denetlenip denetlenmediği, daha önce tespit edilen eksikliklerin giderilip giderilmediği, kazaların ardından herhangi bir yaptırım uygulanıp uygulanmadığı gibi sorular kamuoyu vicdanında cevapsız kalmaktadır.

Bu çerçevede, yalnızca bu iki örnek değil, Türkiye genelinde benzer nitelikte faaliyet gösteren tüm kum ve taş ocaklarının iş sağlığı ve güvenliği yönünden kapsamlı biçimde değerlendirilmesi, Meclis'in denetim sorumluluğu kapsamında hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son beş yıl içinde Türkiye genelinde faaliyet gösteren kum ocaklarında meydana gelen iş kazalarının sayısı kaçtır? Bu kazalarda kaç işçi hayatını kaybetmiş, kaç yaralanmıştır?
2. Bu iş kazalarının yıllara ve illere göre dağılımı nasıldır? İş kazalarının en yoğun yaşandığı bölgeler hangileridir?

3. Kum ocaklarında yaşanan iş kazalarına dair Bakanlığınıza ulaşan şikâyet veya ihbar sayısı kaçtır? Bu şikâyetlerin kaçınıncelenmiş, kaçını hakkında işlem yapılmıştır?
4. Aynı dönemde Türkiye genelindeki kum ocaklarına yönelik gerçekleştirilen iş sağlığı ve güvenliği denetimi sayısı kaçtır? Denetimlerin yıllara göre dağılımını nasıldır?
5. Denetimler sonucunda mevzuata aykırılık tespit edilen kaç işletmeye idari para cezası uygulanmıştır? Kaç işletme hakkında faaliyet durdurma veya kapatma kararı verilmiştir?
6. Hayatını kaybeden işçilerin Bakanlık kayıtlarına göre iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alıp almadığı tespit edilmiş midir? Bu kazalarda kişisel koruyucu donanım eksikliği veya işveren ihmali belirlenmiş midir?
7. Son beş yıl içinde, Türkiye genelindeki kum ocaklarında iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tekrar eden ihlaller nedeniyle cezai işlem uygulanan işletme sayısı kaçtır? Bu işletmelerin isimleri ve işlem gerekçeleri kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
8. Bakanlığınız, kum ocakları gibi yüksek riskli sektörlerde iş kazalarının önlenmesi amacıyla özel bir izleme, denetim ve önleyici eylem planı yürütmekte midir? Yürütülüyorsa içeriği ve kapsamı nedir?
9. İş kazalarında yaşamını yitiren işçilerin ailelerine yönelik olarak Bakanlığınızın doğrudan sağladığı herhangi bir sosyal destek, tazminat ya da psikososyal danışmanlık hizmeti bulunmakta mıdır?